

Janina Róża Lewińska (1928-2011)

Janina Lewińska (z domu Solewska) urodziła się 26 kwietnia 1928 roku we Lwowie. Matka była nauczycielką, a ojciec lekarzem, który jako oficer Wojska Polskiego zginął w 1940 roku w Katyniu. Przed wojną mieszkała wraz z rodzicami w Lublinie. W czasie II wojny światowej, po zajęciu mieszkania w Lublinie przez Niemców, wraz z matką uciekła do Lwowa, skąd w grudniu 1940 roku ponownie uciekała na zachód. Zatrzymana przez Niemców podczas przekraczania granicy rosyjsko-niemieckiej została wraz z matką wysłana do obozu przejściowego w Konstantynowie Łódzkim. Po zwolnieniu z obozu Janina Solewska zamieszkała wraz z matką w Wieliczce, w domu dziadków. Podczas okupacji niemieckiej, w ramach tajnego nauczania, ukończyła w Wieliczce gimnazjum, a po wojnie liceum ogólnokształcące. Po zdaniu matury w czerwcu 1946 roku, rozpoczęła studia geograficzne na Uniwersytecie Jagiellońskim na Wydziale Filozofii. W 1952 roku uzyskała stopień magistra filozofii w zakresie geografii. Promotorem Jej pracy magisterskiej był prof. Władysław Milata. W 1961 roku na podstawie rozprawy „Zasoby wodne śniegu w dorzeczu Dunajca i metoda ich określania” otrzymała stopień doktora nauk przyrodniczych na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Promotorem tej rozprawy był prof. Mieczysław Klimaszewski. Stopień doktora habilitowanego nauk przyrodniczych uzyskała na UJ w 1974 roku na podstawie rozprawy pt. „Wpływ karpackich zbiorników wodnych na klimat lokalny”. W 1984 roku Rada Państwa nadała jej tytuł profesora nadzwyczajnego nauk przyrodniczych, a kilka lat później tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1950-1973 Janina Lewińska pracowała w Państwowym Instytucie Hydrologiczno-Meteorologicznym (obecnie IMGW) w Oddziale Krakowskim. Dała się tam poznać jako bardzo dobry organizator i sprawny pracownik naukowy. Kierowała Sekcją Meteorologii, a później tworzyła Zakład Hydrologii i Meteorologii Regionalnej. W tym czasie, jak podaje M. Morawska-Horawska, zasługą Janiny Lewińskiej było wybranie lokalizacji i założenie wielu stacji hydrologiczno-meteorologicznych, które rozpoczęły pracę w sieci PIHM po II wojnie światowej. W 1973 roku Janina Lewińska przeniosła się do Instytutu Kształtowania Środowiska w Krakowie (IKŚ przechodził zmiany organizacyjne, przekształcając też swoje nazwy: Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej (utworzony w 1977 r.), obecnie Instytut Rozwoju Miast i Regionów). Była tam kierownikiem Zakładu Przyrodniczych Podstaw Kształtowania Środowiska oraz Zakładu Analiz i Prognozowania Stanu Zanieczyszczenia Atmosfery i Wód. Na emeryturę odeszła w 1998 roku. Ponadto w latach 1977-1988 prowadziła zajęcia w Akademii Medycznej w Krakowie (obecnie Wydział Collegium Medicum UJ) oraz w latach 1970-1986 na Studium Ochrony Przyrody w Akademii Rolniczej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Rolniczy).

Początkowo prof. Janina Lewińska zajmowała się szeroko pojętą tematyką meteorologiczną, klimatologiczną i hydrologiczną, dotyczącą głównie południowo-wschodniej Polski. Wiele prac poświęciła stosunkom anemologicznym w obszarach górskich i wpływom zbiorników wodnych na klimat lokalny. Za szczególnie ważne w tym nurcie badawczym uznać należy opracowanie „Prognoza wpływu zbiorników wodnych Czorsztyn-Niedzica na kształtowanie się klimatu lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem problemu zagospodarowania przestrzennego doliny Dunajca w rejonie stopnia wodnego”, które tylko we fragmentach zostało opublikowane, oraz prace „Metoda prognozy wpływu zbiorników wodnych na klimat lokalny” (1967), „Ocena wpływu sztucznych zbiorników wodnych na reżim termiczny” (1969) i „Wpływ karpackich zbiorników wodnych na klimat lokalny na przykładzie kaskady górnego Sanu” (1974).

Po przejściu do Instytutu Kształtowania Środowiska w Krakowie badania naukowe prof. Janiny Lewińskiej koncentrowały się wokół zagadnień klimatu miast, klimatologii urbanistycznej i klimatycznych aspektów ochrony

środowiska. Na podstawie doświadczenia zebranego w czasie wykonywania wraz z zespołem IKŚ różnego rodzaju opracowań fizjograficznych i ocen środowiska przyrodniczego na potrzeby planowania przestrzennego, w obszarze zainteresowań prof. Janiny Lewińskiej znalazły się zagadnienia metodyczne dotyczące waloryzacji klimatycznej obszarów zurbanizowanych. Jednymi z pierwszych prac na ten temat były: „Bonitacja klimatyczna dla potrzeb planowania przestrzennego na przykładzie rejonu Poręby Wielkiej” (1976), „Klimatyczne problemy aglomeracji miejsko-przemysłowych” (1977), „Lokalizacja przemysłu w świetle uwarunkowań klimatu lokalnego” (1981) i opracowanie do użytku wewnętrznego „Zasady sporządzania opracowań klimatycznych na potrzeby planowania przestrzennego” (1982). Na szczególne wyróżnienie w tym nurcie badawczym zasługuje książka napisana wspólnie z Krzysztofem Zgudem, Jerzym Baścikiem, Jadwigą Bartosik i Markiem Czerwieńcem – „Wpływ miasta na klimat lokalny (na przykładzie aglomeracji krakowskiej)” (1982). Praca ta powstała na zlecenie Departamentu Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego Ministerstwa Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska i była pierwszą w kraju próbą waloryzacji klimatycznej zespołów urbanistycznych wewnątrz aglomeracji miejsko-przemysłowej. Aby móc ocenić stopień zmian elementów i wskaźników klimatycznych pod wpływem nie tylko rzeźby terenu ale również rodzaju i układu zabudowy wielkomiejskiej zespół prof. Janiny Lewińskiej wyodrębnił w obrębie aglomeracji krakowskiej 6 głównych typów struktur przestrzennych z wiodącymi cechami urbanistyczno-topograficznymi. Dla każdego z nich wybrał lokalizację punktów pomiarowych i następnie przeprowadził dwuletnie pomiary temperatury i wilgotności powietrza, kierunku i prędkości wiatru, usłonecznienia i zachmurzenia, ochładzania, zanieczyszczenia atmosfery przez pyły i dwutlenek siarki oraz bioindykacji w zakresie zieleni niskiej i wysokiej zlokalizowanej w wybranych zespołach urbanistycznych. Pomiary te i zastosowanie wypracowanych wcześniej metod pozwoliły na ocenę udziału miasta i wyodrębnionych zespołów urbanistycznych w modyfikacji warunków klimatycznych i bioklimatycznych miasta. Rozwinięciem tej tematyki były dwa następne podręczniki napisane pod redakcją prof. Janiny Lewińskiej: „Klimat obszarów zurbanizowanych” (1990) oraz „Klimat miasta: vademecum urbanisty” (1991).

Zagadnienia klimatologii urbanistycznej pozostały głównym nurtem badań prof. Janiny Lewińskiej przez cały czas jej pracy w IKŚ. W publikacji „Waloryzacje klimatyczne obszarów zurbanizowanych (propozycja metodyczna)” z 1992 roku, prof. Janina Lewińska i Waldemar Wiatrak próbując znaleźć optymalną metodę wartościowania składników i cech struktury środowiska miejskiego w aspekcie waloryzacji bioklimatycznej zmodyfikowali opracowaną przez Janusza Paszyńskiego (1980) metodę wydzielenia topoklimatów przez uwzględnienie ilościowych charakterystyk takich parametrów jak: intensywność zabudowy, szorstkość powierzchni, emisja ciepła, osłabienie prędkości wiatru, emisja zanieczyszczeń do powietrza. Zaproponowana wersja „klucza” do wyznaczania topoklimatów miejskich pozwoliła na pełniejsze uwzględnienie złożonej struktury miasta i jej wpływu na klimat lokalny. Umożliwiła też wskazanie najmniej konfliktowych form i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów zurbanizowanych. Doceniając wiedzę i doświadczenie prof. Janiny Lewińskiej, Towarzystwo Urbanistów Polskich przyznało jej uprawnienia rzeczoznawcy w zakresie zagadnień środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym. W nurcie klimatologii urbanistycznej mieszczą się również prace związane z kształtowaniem się miejskiej wyspy ciepła. Na uwagę zasługuje tu zwłaszcza „Geneza i rozwój miejskiej wyspy ciepła w Krakowie oraz możliwości jej minimalizacji” (1994). Za podsumowanie przemysłów prof. Janiny Lewińskiej na temat kompleksowego ujęcia problemu klimatu obszarów zurbanizowanych można uznać jej pracę napisaną już po przejściu na emeryturę: „Klimat miasta – zasoby, zagrożenia, kształtowanie” (2000).

Do wartościowych opracowań z zakresu klimatycznych aspektów ochrony środowiska należy zaliczyć „Badania nad dynamiką procesów zanieczyszczenia atmosfery w wyniku emisji SO₂” (1976) oraz „Wstępne wyniki pomiarów zanieczyszczenia atmosfery związkami siarki w rejonie elektrowni Połaniec” (1976). W tym nurcie badań mieści się też praca napisana wspólnie z Markiem Czerwieńcem dotycząca wpływu zorganizowanych obszarów zielonych na mikroklimat miasta („Zieleń w mieście” – wydanie I w 1996, wydanie II w 2000 roku) wraz z podaniem zaleceń dotyczących wielkości i rodzaju terenów zielonych oraz ich odległości od zespołów mieszkaniowych.

Prof. Janina Lewińska w swoim dorobku posiada około 150 prac (opublikowanych i opracowań wewnętrznych), w tym około 100 prac oryginalnych, 5 książek i blisko 30 opracowań niepublikowanych.

Była członkiem wielu organizacji i stowarzyszeń naukowych, polskich i zagranicznych, m.in. Komitetu Meteorologii i Fizyki Atmosfery PAN, Komitetu Nauk Geograficznych PAN w Krakowie, European Association for the Science of Air Pollution, Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Polskiego Towarzystwa Geofizycznego, Towarzystwa Urbanistów Polskich, Zespołu Ekspertów MaB „Ekosystemy Miejskie” przy Prezydium PAN. Działała w Polskim Klubie Ekologicznym. Została wybrana ekspertem Głównego Komitetu Urbanistyki i Architektury. Odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Miasta Krakowa, Złotą Odznaką „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Zmarła 15 marca 2011 roku. Spoczywa na miejscowym cmentarzu w Wieliczce (kwatery XX).

Publikacje Janiny Lewińskiej:

1. Kierunki wiatrów w polskich Tatrach. Przegląd Geofizyczny, r. 1, z. 1, s. 23-26, 1956.
2. Wiatry ryterskie i rymanowskie. Przegląd Geofizyczny, r. 3, z. 1 s. 17-26, 1958.
3. Badania mikroklimatyczne nad Zbiornikiem Rożnowskim. Biuletyn PIHM, nr 9 s. 23-31, 1959.
4. Rozkład i częstotliwość kierunków dolnych prądów powietrza w polskich Tatrach. Wiadomości Służby Hydrologicznej, t. 6, z. 5, s. 37-50, 1959.
5. Powódź na obszarze górnego Wisłoku i Oslawy w dniu 12 i 13 czerwca 1957 r. Wiadomości Służby Hydrologicznej, t. 8, z. 1 s. 3-11, 1960.
6. Określenie zasobów wodnych śniegu. Przegląd Geofizyczny, r. 7, nr 4, s. 245-254, 1962.
7. Zasoby wodne śniegu w dorzeczu Dunajca i metoda ich określania. Prace PIHM, z. 78, s. 1-46, 1963.
8. Bibliografia ziem górskich w Polsce. Cz. 1: Klimat, gleby, rolnictwo, leśnictwo. Kraków, PAN Wydział Nauk Rolniczych i Leśnych Komitetu Zagospodarowania Ziem Górskich, z. 7, s. 1-119, 1964.
9. Wyjątkowy przypadek opadu burzowego na obszarze Krakowa. Gazeta Obserwatora PIHM, r. 17, nr 3, s. 10-12, 1964.
10. Czesław Trybowski (12.III.1909 –14.VIII.1966). Przegląd Geofizyczny, r. 11, z. 4, s. 287-290, 1966.
11. Koncepcja badań meteorologicznych nad wpływem zbiorników wodnych na klimat lokalny. Wiadomości Służby Hydrologicznej, t. 2, z. 1, s. 3-12, 1966.
12. Lokalizacja uzdrowisk w aspekcie rozkładu temperatur minimalnych powietrza w polskich Karpatach Zachodnich. Wiadomości Uzdrowiskowe, r. 11, nr 1-2, s. 127-131, 1966.
13. O występowaniu opadów stałych przy dodatnich temperaturach powietrza u powierzchni ziemi. Przegląd Geofizyczny, r. 11, z. 4, s. 247-250, 1966.
14. Wpływ rzeźby terenu na powstawanie wiatrołomów w górach. Sylwan, r. 110, nr 1, s. 15-28, 1966 (wspólnie z Augustem Bocheńskim i Andrzejem Rzymowskim).
15. Metoda prognozy wpływu zbiorników wodnych na klimat lokalny. Wiadomości Służby Hydrologicznej, t. 3, z. 1, s. 9-17, 1967.
16. Opady atmosferyczne w wielkim Krakowie. Prace PIHM, z. 91, s. 19-28, 1967.
17. Wpływ rzeźby terenu na kształtowanie temperatur minimalnych powietrza w polskich Karpatach Zachodnich. Problemy Zagospodarowania Ziem Górskich, z. 3, s. 145-163, 1967.
18. Badania meteorologiczne nad wpływem zbiornika wodnego w Solinie na klimat lokalny. Gospodarka Wodna, r. 28, nr 7, s. 277-278, 1968.
19. O pionowym gradiencie temperatury w przyziemnej warstwie powietrza. Przegląd Geograficzny, t. 40, z. 2, s. 493-498, 1968.
20. Ocena wpływu sztucznych zbiorników wodnych na reżim termiczny. Folia Geographica, Series Geographica-Physica, vol. 3, s. 67-86, 1969.
21. O stratyfikacji termicznej powietrza nad doliną górską. Prace PIHM, z. 100, s. 165-176, 1970 (wspólnie z Andrzejem Śniadowskim i Małgorzatą Klarner).
22. O vlijani reliefa mestnosti na raspredelenie napravlenija i skorosti vetra s vysotoj. Zeszyty naukowe UJ, nr 144: Prace Geograficzne UJ, z. 26, s. 159-165, 1971.
23. O wpływie podłoża na rozkład kierunków i prędkości wiatru z wysokością. Folia Geographica, Series Geographica-Physica, t. 5, s. 25-43, 1971.
24. Wstępne wyniki badań nad stosunkami anemologicznymi zbiornika Solińskiego. Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych PAN Kraków, t. 14, z. 2, s. 613-615, 1971.
25. Wpływ energetycznego wykorzystania zbiorników wodnych na zmianę reżimu termicznego wody. Gospodarka Wodna, r. 32, nr 8, s. 295-296, 1972 (wspólnie z Aleksandrem Lewińskim).

26. Wpływ karpaccich zbiorników wodnych na klimat lokalny na przykładzie kaskady górnego Sanu. Prace IMGW, nr 3, s. 5-84, 1974.
27. Wstępne wyniki badań nad polem temperatury powietrza masywu Babiej Góry. Sprawozdania Posiedzeń Komisji Naukowych PAN Kraków, t. 18/1, s. 156-158, 1974.
28. Konsekwencje klimatyczne budowy zbiorników wodnych w obszarach górskich. Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych, z. 162, s. 547-549, 1975.
29. Sztuczne zbiorniki wodne elementem kształtowania środowiska. Aura, nr 10, s. 23-25, 1975.
30. Bonitacja klimatyczna dla potrzeb planowania przestrzennego na przykładzie rejonu Poręby Wielkiej. Biuletyn IKŚ, nr 6/7, s. 23-29, 1976 (wspólnie z Barbarą Zastawniak i Jadwigą Bartosik).
31. Badania nad dynamiką procesów zanieczyszczenia atmosfery w wyniku emisji SO₂. Folia Geographica, Series Geographica-Physica, t. 10, s. 29-42, 1976 (wspólnie ze Stanisławem Kasiną i Józefem Kwiekiem).
32. Zarys środowiska klimatycznego. [w:] Wartości środowiska geograficznego dorzecza Białej Dunajcowej i zagadnienia jego ochrony. Opracowanie zbiorowe pod red. Zdzisława Czepego, Wrocław, Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej, t. 5, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, s. 1-395, 1976.
33. Wstępne wyniki pomiarów zanieczyszczenia atmosfery związkami siarki w rejonie elektrowni "Połaniec". Zeszyty Naukowe AGH, nr 561: Sozologia i Sozotechnika, z. 9, s. 47-60, 1976 (wspólnie z Januszem Dziekańskim, Stanisławem Kasiną i Stanisławem Piórkim).
34. Klimatyczne problemy aglomeracji miejsko-przemysłowych. Człowiek i środowisko, t.1, nr 3, s. 5-31, 1977.
35. O kryteriach wyboru stacji monitoringu środowiska. Przegląd Geodezyjny, r. 23, z. 3, s. 221-227, 1978 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem i Gabrielą Przybylską).
36. Zanieczyszczenie atmosfery w rejonie Zakopanego i Tatrzańskiego parku Narodowego związkami siarki i pyłem. Biuletyn IKŚ, nr 3, s.12-17, 1978 (wspólnie ze Stanisławem Kasiną, Jadwigą Bartosik i Joanną Rapacz).
37. Zarys środowiska klimatycznego. [w:] Wartości środowiska przyrodniczego dorzecza Pilicy i zagadnienia jego ochrony. Opracowanie zbiorowe pod red. A.S. Kleczkowskiego, Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej, t. 6, s. 1-348, 1978.
38. Koncepcja badań przyziemnej warstwy powietrza na potrzeby przemysłu, osadnictwa, rolnictwa i rekreacji w zasięgu wpływów Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Przegląd Geofizyczny, r. 24, z.3/4, s. 333-337, 1979.
39. Termiczne zanieczyszczenie środowiska na przykładzie regionu krakowskiego. Folia Geographica, Series Geographica-Physica, t. 12, s. 93-101, 1979.
40. Bioklimatyczne aspekty aglomeracji krakowskiej ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczenia atmosfery. [w:] Konferencja naukowa nt. Kryzys ekologiczny środowiska zagrożeniem zdrowia i sprawności fizycznej. Kraków, 26-27 IV 1980, Zeszyty Naukowe AWF, Kraków, nr 22, s. 174, 1980.
41. Klimatyczne aspekty ochrony środowiska. Biuletyn IKŚ, nr 8/9, s. 44-50, 1980.
42. Wyspa ciepła na tle zespołów urbanistycznych Krakowa. Przegląd Geofizyczny, t. 25, z. 3-4, s. 283-294, 1980 (wspólnie z Krzysztofem Zgudem).
43. Lokalizacja przemysłu w świetle uwarunkowań klimatu lokalnego. Człowiek i Środowisko, IKŚ, t. 5, nr 3/4, s. 153-171, 1981.
44. Przemysł wewnątrz czy na peryferiach miasta? Aura, nr 8, s. 14-16, 1981.
45. Wpływ miasta na klimat lokalny na przykładzie aglomeracji krakowskiej. Warszawa, s. 1-106, 1982 (wspólnie z Krzysztofem Zgudem, Jerzym Baścikiem, Jadwigą Bartosik i Markiem Czerwieńcem).
46. Wzrost zasobów wodnych kraju a zmiana środowiska klimatycznego obszarów przywodnych. [w:] Zagospodarowanie drogi wodnej górnej Wisły w problematyce planowania przestrzennego. Materiały z ogólnopolskiej konferencji w Krakowie 26-28 października 1982 r. Materiały Towarzystwa Urbanistów Polskich, nr 119, s. 320, 1982 (wspólnie z Aleksandrem Lewińskim).

47. Zasady sporządzania opracowań klimatycznych na potrzeby planowania przestrzennego (do użytku wewnętrznego). Ministerstwo Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska. Departament Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego, Warszawa, s. 1-38, 1982 (wspólnie z Barbarą Zastawniak).
48. Dorobek współczesnej bioklimatologii w świetle badań w makroregionie Polski południowo-wschodniej. *Problemy Uzdrowiskowe*, z. 3 /4, s. 60-65, 1983.
49. Dynamic aspects of the pollution of atmospheric precipitation in the Tatra Mts. considered on the background of other regions of Poland. [w:] X Międzynarodowa Konferencja Meteorologii Karpackiej. Kraków, 16-20 września 1981. *Zeszyty Naukowe UJ*, nr 680: *Prace Geograficzne*, z. 57, s. 476, 1983.
50. Ekspansja wyspy ciepła związana z rozwojem terytorialnym miasta Krakowa. [w:] *Przewodnik Ogólnopolskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Geograficznego /Lublin, 13-15 IX 1984/*. Cz. I, s. 111-114, 1984.
51. Miasto zmienia klimat. *Aura*, z. 7, s. 9-11, 1984.
52. Stosunki termiczno-ewaporacyjne kaskady zbiorników wodnych. *Folia Geographica, Series Geographica-Physica*, t. 16, s. 67-77, 1984 (wspólnie z Aleksandrem Lewińskim).
53. Struktura termiczna powietrza nad Krakowem. *Biuletyn IKŚ*, nr 3-4, s. 46-52, 1984.
54. Wpływ zbiorników retencyjnych na klimat lokalny. *Czasopismo Geograficzne*, t. 55, z. 3, s. 329-344, 1984.
55. Zróżnicowanie opadów atmosferycznych w zlewni miejskiej. [w:] *Problematyka hydrologiczna i meteorologiczna małych zlewni rzecznych. Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe. /Wrocław, 27-29 września 1984/*. Warszawa, s. 1-278, Polskie Towarzystwo Geograficzne, Zarząd Główny, Oddział Wrocławski, 1984.
56. Koncepcja badań przemieszczania się zanieczyszczeń atmosferycznych w obszarach górskich. *Człowiek i Środowisko*, IKŚ, t. 9, nr 1, s. 91-106, 1985 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem).
57. Uwarunkowania klimatyczne wyznaczania granic parków narodowych i ich otulin w obszarach górskich na przykładzie Gorczańskiego Parku Narodowego. *Człowiek i Środowisko*, IKŚ, t. 9, nr 2, s. 173-194, 1985 (wspólnie z Jadwigą Bartosik).
58. Kraków - wybrane zagadnienia ekologii miasta. [Sesja naukowa IKŚ. Kraków, 29-30 I 1986]. *Biuletyn Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej*, r. 13, nr 9/10, s. 91-96, 1986.
59. Warunki bioklimatyczne Krakowa. [w:] *Biometeorologia a organizm ludzi i zwierząt*. Praca zbiorowa pod red. Romana Wojtusiaka. Warszawa, PWN, s. 6-10, 1986 (wspólnie z Krzysztofem Zgudem).
60. Ocena stanu zanieczyszczenia wybranych regionów przygranicznych (PRL – CSRS). *Biuletyn Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej*, r. 14, nr 4/5, s. 19-27, 1987 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem, Waldemarem Wiatrakim i Marią Wodzień).
61. Strefa ochrony powietrza na przykładzie Rabki Zdroju. *Ochrona Powietrza*, t. 23, nr 5, s. 121-126, 1989.
62. Year to year variation of the air temperature between Cracow and its vicinity. [w:] *IFHP/CIB/WMO/IGU International Conference on Urban Climate, Planning and Building*. Kyoto, Japan, November 6-11, 1989. *Book of Abstracts Kyoto*, s. 1-280, 1989.
63. Zanieczyszczenie powietrza uzdrowisk w aglomeracji krakowskiej. *Problemy Uzdrowiskowe*, z. 1/2, s. 113-123, 1989.
64. Klimat obszarów zurbanizowanych. *Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej*, Warszawa, s. 1-171, 1990 (wspólnie z Krzysztofem Zgudem, Jerzym Baścikiem i Waldemarem Wiatrakim).
65. Klimat miasta. *Vademecum urbanisty* (pod redakcją Janiny Lewińskiej). *Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej*. Oddział w Krakowie. Kraków, s.1-167, 1991.
66. Klimatyczne uwarunkowania przestrzeni na przykładzie Łodzi. *Człowiek i Środowisko*, IGPIK, r. 15, nr 3-4, s. 187-208, 1991.
67. Wstępne wyniki oceny zanieczyszczenia powietrza w wybranych rejonach Sudetów. [w:] *Współczesne badania topoklimatyczne*. Red. Stanisław Bac. Wrocław, Wydaw. Acta Universitatis Wratislaviensis, 1213. *Prace Instytutu Geograficznego, Seria A: Geografia Fizyczna*, nr 5), s. 153-157 1991 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem).

68. Waloryzacje klimatyczne obszarów zurbanizowanych (propozycja metodyczna). *Folia Geographica, Series Geographica-Physica*, t. 23, s. 41-54, 1992 (wspólnie z Waldemarem Wiatrakiem).
69. Geneza i rozwój miejskiej wyspy ciepła w Krakowie oraz możliwości jej minimalizacji. [w:] *Przemiany środowiska przyrodniczego i procesy rozwojowe miasta Krakowa po II wojnie światowej*. *Folia Geographica. Series Geographica-Physica*; t. 26/27, s. 75-87, 1994.
70. Ekofizjografia Krakowa w aspekcie systemu terenów otwartych miasta. [w:] *Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego [Lublin, 1994]. Referaty i postery*. Red. Tadeusz Wilgat, Polskie Towarzystwo Geograficzne. Oddział Lubelski; UMCS Lublin, s.137-139, 1994.
71. Klimat wielkich miast w świetle poglądów badaczy na przełomie XIX i XX wieku. [w:] *44 Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Człowiek i środowisko. Referaty i postery*. Red. Zygmunt Babiński, Jan Szupryczyński; Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Geograficznego; Instytut Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika; Toruń, s. 160-162, 1995.
72. Waloryzacja klimatyczna obszarów zurbanizowanych na przykładzie Łodzi i Radomia. [w:] *Współczesne badania klimatologów polskich w kraju i za granicą. Sympozjum klimatologiczne z okazji 40-lecia Zakładu Klimatologii IGiPZ PAN, Radzików, 7-8 listopada 1994 r.* Red. Barbara Krawczyk, Krzysztof Błażejczyk. Warszawa, PAN IGiPZ, s. 155-160, 1995.
73. Zieleń w mieście. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków, s. 1-82, 1996 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem).
74. Warunki klimatyczne a kształtowanie zespołów mieszkaniowych Radomia. *Człowiek i Środowisko, IGPiK*, t. 19, nr 1, s. 197-212, 1995 (wspólnie z Jerzym Baścikiem i Anną Bułat).
75. Carbon dioxide reduction in some European cities. [w:] *Proceedings of the International Conference on Climate Dynamics and the Global Change Perspective, Cracow, October 17-20 1995*. Ed. Barbara Obrębska-Starkel, Tadeusz Niedźwiedź. Kraków, UJ, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 1186. *Prace Geograficzne*, 102, s. 487-489, 1996
76. Klimat miasta. Zasoby, zagrożenia, kształtowanie. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej. Oddział w Krakowie, s. 1-151, 2000.
77. Przyrodnicze zasoby i ekologiczne problemy regionu krakowskiego. *Człowiek i Środowisko*, t. 24, nr 2, s. 173-189, 2000.
78. Wiatry halne w Polsce. Przegląd literatury i ocena wyników. [w:] *Wybrane zagadnienia klimatologii Polski południowej*. Red. Maria Horawska, Tadeusz Niedźwiedź. *Folia Geographica. Series Geographica-Physica*, t. 31/32, s. 135-150, 2000.
79. Zieleń w mieście. wyd. 2. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków, s. 1-82, 2000 (wspólnie z Markiem Czerwieńcem i Anną Bułat).

Dorota Matuszko i Anna Styszyńska

Na podstawie:

Bibliografia Geografii Polskiej, 1956-2000, IGiPZ PAN, Warszawa.

Jackowski A., Krzemień K., Soljan I. (red.), 2018, *Geografowie polscy. Słownik biograficzny*, t. 2, IGiP UJ, Kraków.

Morawska-Horawska M., 2012, Janina Lewińska (1928-2011) – wspomnienie pośmiertne, *Przegląd Geofizyczny*, 57, z. 3-4, s. 421-422.

Katyńskie Biografie – Wieliczenie z listy katyńskiej (11) – Henryk Marian Solewski (<https://glos24.pl/katynskie-biografie-wieliczenie-z-listy-katynskiej-11>).